

Milé kolegyně, milí kolegové,

v prvních měsících letošního roku na nás „vyskakují“ data a statistiky, které nám na tvrdých číslech ukazují, jak si domácí ekonomika loni stála. A zároveň s tím se zpřesňují predikce, jak si ekonomika povede letos. Již nyní s velkou pravděpodobností víme, že nás čeká vysoká inflace, další zvyšování úrokových sazeb, průměrný hospodářský růst... Někdo je ve své prognóze mírně optimističtější, někdo mírně pesimističtější, je ale pravděpodobné, že nás následujících 12 měsíců žádné optimistické vyhlídky nečekají.

Přála bych si, abychom si průměrným ekonomickým počasím a covidem (snad už polevujícím) nenechali zkazit náladu. Nic přece netrvá věčně a klasik říká, že když chceme duhu, musíme se s deštěm prostě smířit. S tímto vědomím, prosím, čtěte i náš aktuální newsletter.

Přeji Vám dobrou náladu!

Monika Zahálková, výkonná ředitelka ČBA

Aktuálně

Sazby hypoték rostou, objemy půjček se naopak snižují

Po rekordním roce 2021, kdy hypoteční trh vykázal historicky nejvyšší počet (178 tisíc) i objem (541 miliard korun) poskytnutých hypoték, začíná zájem o úvěrové financování bydlení klesat. Objem poskytnutých hypoték se v lednu snížil zhruba o čtvrtinu a ještě výraznější propad zaznamenaly počty úvěrů. Vlivem postupně narůstajících úrokových sazeb bude ochlazení trhu pokračovat.

Banky a stavební spořitelny [dle lednového ČBA Hypomonitoru](#) poskytly domácnostem hypotéky v celkovém objemu 32,6 miliardy korun. Ve srovnání s prosincem minulého roku se jedná o pokles o 11,7 miliardy korun, tj. 26 %. Stejný trend pak následovaly i počty poskytnutých hypoték, které v lednu oproti předchozímu měsíci poklesly o téměř 28 %, a to z 14 na 10 tisíc. Jedná se o nejnižší počet poskytnutých hypoték od

srpna 2020.

Objem skutečně nově poskytnutých hypoték v lednu poklesl z 34,2 na 26,3 miliardy korun, u refinancovaných úvěrů (interně či z jiné instituce) pak z 10 na 6,3 miliardy. Počet nově poskytnutých hypoték poklesl meziměsíčně o 22,5 % z 9,9 na 7,7 tisíc. Ačkoli leden bývá z pohledu poskytnutých hypoték nejslabším měsícem v roce a oproti prosincovým hodnotám je obvykle výrazně slabší, propad v letošním lednu jde ještě nad rámec tohoto běžného vývoje. To předznamenává, jak se bude letošní rok z pohledu poskytnutých hypoték vyvíjet. Podle odhadů celý trh letos oslabí meziročně zhruba o 50 %.

Do zájmu o hypotéky se promítají jejich rostoucí sazby. „Tržní úrokové sazby delších splatností, které jsou důležité pro vývoj hypotečních sazeb, se v současnosti pohybují na nejvyšší úrovni od roků 2008 a 2009. V té době byla průměrná hypoteční sazba u nových hypoték dle oficiálních dat ČNB kolem 5,5 %. Hypoteční sazby by tak letos měly postupně směřovat k této hranici, ačkoli konkrétní sazba se bude odvíjet od jednotlivých parametrů hypotéky, například zvolené délky fixace či velikosti vlastních zdrojů. S delší fixací by se měla úroková sazba mírně snižovat, což odráží současný vývoj úrokových sazeb na trhu,“ objasnil Jakub Seidler, hlavní ekonom ČBA.

Lednová inflace byla nejvyšší od roku 1998

Lednová inflace dosáhla meziročně 9,9 %, což představuje nejvyšší hodnotu od července roku 1998. Tempo růstu cen tak předčilo i odhady analytiků a ČNB, které byly zhruba o pět desetin procenta nižší. Do růstu cen se výrazně promítly zejména ceny energií, elektřina totiž meziměsíčně zdražila o 39 % a plyn pak o 31,3 %. Zdražily také ceny výrobků a služeb pro opravu bytu, rovněž pak ceny tepla a teplé vody.

Proto byla cena bydlení v lednu nejvýznamnějším proinflačním faktorem. Dalším tahounem inflace byly ceny potravin, které se v lednu meziměsíčně zvýšily citelně o 4,4 %. Meziměsíčně v lednu také vzrostly spotřebitelské ceny, a to o 4,4 %, což bylo nejvíce od ledna 1993.

Bankéři a kybernetičtí odborníci budou spolupracovat

Česká bankovní asociace (ČBA) a Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) stvrdily dlouhodobé partnerství podpisem [memoranda o spolupráci](#). ČBA a NÚKIB se tak dohodly na pravidelné spolupráci a výměně informací. Odborníci z kybernetického úřadu navíc poradí asociaci s některými plánovanými projekty. Právě klienti bank a peníze na jejich účtech jsou jedním z nejčastějších cílů hackerských útoků, a proto chce ČBA společně s odborníky z NÚKIB posílit vzdělávání občanů směrem k větší obezřetnosti při nakládání s jejich přístupy do bank. Partnerství ale může být přínosné pro obě strany, protože právě IT týmy z bank jsou často mezi prvními, kdo získá informace o nových formách či vektorech útoku nebo například o nových zranitelnostech.

Monika Zahálková o bankách a Green Dealu

Úsilí o ochranu životního prostředí a zbrzdění globálního oteplování se výrazně odráží i ve všech aspektech ekonomiky. Jak se do podnikání bank promítne Green Deal? Mohou finanční ústavy pomoci dalším českým firmám s problematikou ESG reportingu? A vyplatí se investovat do zelených produktů? Jakou výzvou je pro českou ekonomiku závazek emisní neutrality? Budou banky vůbec ještě financovat „fosilní“ projekty? Na tyto a další otázky odpovídala výkonná ředitelka České bankovní asociace, Monika Zahálková, v rozhovoru pro odborný měsíčník Energetika. Celý rozhovor si můžete přečíst [zde](#).

Kabinet schválil rozpočet s deficitem 280 miliard

[Vláda schválila návrh státního rozpočtu](#) na letošní rok se schodkem 280 miliard korun. Z nynějšího rozpočtového provizoria by se hospodaření státu mělo podle plánů kabinetu dostat od dubna. Schodek je téměř o 100 miliard Kč nižší, než navrhovala minulá vláda Andreje Babiše.

Schválený návrh nepočítá, na rozdíl od předchozího, se zvýšením plateb za státní pojištění, nižší budou provozní výdaje státu. Celkové příjmy rozpočtu budou 1613,2 miliardy korun a výdaje 1893,2 miliardy korun.

iPhony se promění v platební terminály

Společnost [Apple představila novou funkci](#), která umožní podnikům přijímat platby bezkontaktními platebními kartami a digitální platby pouze za pomoci iPhone, tedy bez dodatečných hardwarových systémů, jako jsou terminály Square společnosti Block. Samotné telefony iPhone se díky této funkci promění v platební terminál. Funkce má být spuštěna ještě v letos a bude využívat technologie NFC.

Třicet let Maastrichtské smlouvy

V únoru 1992 podepsalo 12 evropských zemí [Maastrichtskou smlouvu](#), která je jedním ze základních dokumentů EU. V platnost vstoupila až v listopadu 1993 a od tohoto data se oficiálně používá termín Evropská unie. Smlouva formulovala tři pilíře ke vzniku EU, kterými jsou hospodářská a měnová unie, společná zahraniční a bezpečnostní politika a spolupráce v oblasti vnitra a justice. Dále mimo jiné zavedla občanství EU či zřídila nové instituce (například Evropskou centrální banku).

Z legislativy

§

Na poslance čeká k projednání 106 bodů

Právě probíhající 9. schůze parlamentu má na programu celkem 106 bodů, mimo jiné i normy, které se vztahují k finančnímu a kapitálovému trhu. Pro 2. a případně i 3. čtení je na programu vládní návrh [novely zákona o platebním styku](#), pro 3. čtení se navrhuje [zákon o panevropském osobním penzijním produktu](#). Pro první čtení ve zrychleném jednání je připravena [novela zákona o některých službách informační společnosti](#), vládní [návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti finančního trhu](#), nebo třeba vládní [návrh na úpravu zákona č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci](#).

Pro první čtení se dále navrhuje např. [zákon o lobbování](#) nebo poslanecký [návrh novely zákona o finančním arbitrovi](#).

Finanční vzdělávání

**Máte doma teenegera?
Řekněte mu o European
Money Quizu!**

Oblíbená celoevropská soutěž ve finanční gramotnosti European Money Quiz (EMQ) je po roce opět tady. Již pátý ročník soutěže je určen žákům a studentům ve věku 13 až 15 let a bude se konat opět online na bezplatné platformě Kahoot!. [Hlásit se mohou třídy](#) z celé České republiky, a to až do 4. března 2022. Soutěž bude probíhat ve třech kolech, nejdříve jako třídní kolo soutěže, dále bude následovat národní kolo, které budeme nově streamovat živě přes YouTube, a dne 10. května 2022 se uskuteční evropské finále. Více informací o soutěži se můžete dozvědět na našich webových stránkách [ZDE](#).

Téma

ČBA vydala makroekonomickou prognózu

Česká bankovní asociace (ČBA) zveřejnila odhad vývoje makroekonomických ukazatelů v letošním roce a v roce 2023. Ekonomové bank zastoupení v prognostickém panelu ČBA očekávají zrychlení hospodářského růstu, vysokou inflaci a postupné snižování úrokových sazeb.

Růst ekonomiky se udrží nad 3,5 %

Růst tuzemské ekonomiky dle nové prognózy ČBA v letošním roce zrychlí a dosáhne 3,7 %. Tempo oživení tak bude jen nepatrně slabší, než se čekalo před několika měsíci, a to navzdory faktu, že vstup do roku 2022 je doprovázen celou řadou komplikací spojených s pandemickou situací, energetickou krizí, vysokou inflací a pokračujícími problémy v dodavatelských řetězcích. Vzhledem ke zmíněným problémům je relativně vysoký odhad růstu způsoben i nízkou srovnávací základnou minulého roku. K růstu v letošním roce bude přispívat jak spotřeba domácností, tak obnovená investiční aktivita a, na rozdíl od minulému roku, čistý export. Spotřeba domácností by ale měla oproti poslední prognóze růst pomaleji, a to kvůli akceleraci inflace, která bude snižovat reálné příjmy. Nejistotou zůstává, jak silně se projeví nepříznivá energetická situace doprovázená plošným růstem cen. V příštím roce pak prognostický panel ČBA předpokládá růst ekonomiky o 3,6 %.

Reálné mzdy se letos sníží

Trh práce se opět vrací mezi hlavní bariéry růstu firem. Nedostatek pracovníků označuje jako problém stále víc společností, ačkoli do popředí problémů se v minulém roce dostal nedostatek materiálů. Trh práce v tuzemské ekonomice zůstává citelně přehřátý a komplikuje řadě firem další rozvoj. Vývoj nezaměstnanosti byl i loni nakonec příznivý, což posunulo odhady nezaměstnanosti pro letošní rok směrem dolů. Letos se předpokládá pokles podílu nezaměstnaných osob v průměru na 3,3 % po loňských 3,8 %. Další mírný pokles na 3,1 % se očekává i v roce 2023. To je jen nepatrně vyšší hodnota, než byla před pandemií v roce 2019 (2,8 %). Ačkoli průměrné mzdy by letos měly růst o 6 %, nebude to kompenzovat rychlý růst cen a reálné mzdy tak o 1 % poklesnou.

Inflace zrychlí a bude nejvyšší od roku 1998

Zrychlení inflace v druhé polovině minulého roku bylo nad očekávání a

vedlo k výrazným revizím odhadů inflace i pro rok 2022. Prognostický panel předpokládá inflaci poblíž 10% hranice v první polovině roku a její zpomalení k 5 % koncem roku. Průměrná hodnota by měla přesáhnout 7 %, ačkoli se mezi odhady analytiků vyskytovaly i hodnoty blízké 9 %. Prognóza čeká, že inflace v roce 2023 citelně zpomalí a v průměru dosáhne 2,5 %. Koncem příštího roku se pak bude pohybovat již kolem 2% hranice.

Sazby ČNB budou od pololetí mírně klesat

Nečekaný růst cen se promítl v podstatně výraznější reakci ze strany České národní banky, která v posledních měsících loňského roku přistoupila k bezprecedentnímu zvyšování sazeb z 0,25 % až na 4,5 %. Podle prognózy ČBA se úrokové sazby patrně již přiblížily svému vrcholu, i když mírné zvýšení v první polovině letošního roku ještě přijít může. Panel byl však poměrně rozdělen ohledně vývoje sazeb v druhé polovině roku. Část ekonomů předpokládá již snižování úrokových sazeb, část pak z důvodu možných proinflačních rizik počítá spíše se stabilitou. Pro vývoj sazeb v příštím roce však byl mezi analytiky již jasný konsensus, který čeká koncem roku 2023 základní sazbu ČNB ve výši 3,25 %.

Ukazatel	2021	2022	2023
	(skutečnost)	(prognóza)	(prognóza)
Růst reálného HDP (%)	3,3	3,7	3,6
Růst spotřeby domácností (%)	4,8	3,9	2,8
Růst vládní spotřeby (%)	3,1	1,4	1,6
Růst investic (bez zásob, %)	0,4	5,2	4,8
Růst vývozu (%)	5,5	6,5	5,5
Růst dovozu (%)	10,9	4,7	4,3
Míra inflace: CPI (%) průměr	3,8	7,2	2,5
Míra inflace: CPI (%) konec roku	6,6	5,0	2,2
Podíl nezaměstnaných osob (MPSV): průměr (%)	3,8	3,3	3,1
Průměrná nominální mzda (růst v %)	6,4	6,0	5,0
Průměrná reálná mzda (%)	2,6	-1,2	2,5
Vládní deficit/přebytek (% HDP)	-6,6	-4,2	-3,1
Vládní dluh (% HDP)	42,0	42,4	43,1
Základní sazba ČNB 2T REPO (%): konec období	3,75	4,50	3,25
3M-PRIBOR (%): průměr	1,13	4,62	3,78
Základní sazba ECB (%): konec období	0,00	0,00	0,38
Kurz CZK/EUR: průměr	25,64	24,50	24,20
Kurz CZK/EUR: konec roku	24,89	24,35	24,05
Růst reálného HDP v eurozóně (%)	5,2	4,0	2,5
Ceny ropy (USD za barel): brent průměr	71	80	77
Růst bankovních úvěrů klientských (%)	5,4	6,0	5,4
Růst bankovních úvěrů domácnostem (%)	8,6	7,2	5,6
Růst bankovních úvěrů (nefinančním) podnikům (%)	0,8	4,9	4,8
Růst bankovních vkladů klientských celkem (%)	8,8	6,4	5,6

[Odhlásit se](#) z odběru novinek.